

Ruimte voor iedereen

Basisscholen
Lauwers Eems PO

JAARPLAN EN BEGROTING 2022

Meerjarenbegroting tot en met 2026

SCHOOLBESTUUR L&E

Primair Onderwijs

Auditcommissie Behandeld 9 november 2021	Directeur-bestuurders Vastgesteld 30 november 2021	Algemeen Bestuur Goedgekeurd 30 november 2021

Inhoud

Inleiding	3
Jaarplan 2022	5
2. Schoolgegevens	7
2.1. Ontwikkeling leerlingaantallen	7
2.2. Gemiddelde schoolgrootte	8
3. Meerjarenbegroting 2022 - 2026	8
3.1. Samenvatting meerjarenbegroting	9
3.2. Gedetailleerde meerjarenbegroting	10
4. Toelichting meerjarenbegroting 2022 – 2026	13
4.1. Baten	13
4.2. Lasten	15
5. Continuïteitsparagraaf	18
5.1. Financiële kengetallen	18
5.2. Risico-inventarisatie	18
5.3. Overige onderwerpen continuïteit	21
6. Bestuursbesluit	22

Inleiding

Over de inhoudelijke ontwikkeling

Dit jaarplan sluit naadloos aan bij het Koersplan 2021-2024 en de evaluaties van de vorige jaarplannen. Tijdens de Coronacrisis heeft het accent op sectorniveau voor een belangrijk deel gelegen bij de continuïteit van het verzorgen van onderwijs. Dat heeft gevolgen gehad voor de uitvoering van de plannen, die vooral gericht zijn op de inhoud van het onderwijsproces. Een aantal voornemens is opgeschort. Een gedeelte van de voornemens van 2021 is verklaarbaar door het bovenstaande in het jaarplan van 2022 terecht gekomen. Terwijl dit jaarplan wordt samengesteld is het ongewis of de Coronacrisis opnieuw belemmerend zal werken in de uitvoering van de plannen die voorliggen. Dat geldt met name voor die onderwerpen die zich richten op versterking van het primaire proces en de condities voor een sterk pedagogisch-didactisch klimaat.

Ook in dit plan ligt de nadruk op wát we willen bereiken. Hoe we dat gaan doen, wordt in nauwe samenspraak met de betrokkenen, uitgewerkt. Juist door dit gezamenlijk te ontwerpen, neemt de kans op een succesvol resultaat toe. Opnieuw is de kern van de ontwikkeling voor L&E PO, het eerste onderdeel: verdiepende didactiek en het onderzoekend onderwijzen. Dat is verreweg het belangrijkste en meest intensieve onderdeel van onze ambities. Deze keuze onderstreept de focus voor de komende periode voor de ambities die we ons stellen. De andere grote pijler waar het jaarplan op stut is de uitwerking van de intensivering van de samenwerking met VCPO-NG. In deze begrotingsperiode, zo is de verwachting, zal de fusie effect rapportage (FER) tot besluitvorming leiden voor een bestuurlijke fusie van de beide onderwijsorganisaties. Vervolgens zal aandacht gegeven worden aan de implementatie van de gemaakte keuzes.

Over de cijfers

De belangrijkste conclusie die te trekken valt na bestudering van de cijfers is dat deze begroting en ook het meerjarenperspectief, in tegenstelling tot voorgaande jaren, sluit met een negatief resultaat. De belangrijkste reden daarvan is de vereenvoudiging van de bekostiging. De invoering van het nieuwe bekostigingssysteem gaat in op 1 januari 2023. In hoofdlijnen heeft de invoering twee financiële gevolgen:

- Ten eerste is er een eenmalig effect, waarmee alle schoolbesturen en elke onderwijssector te maken krijgen. Tot en met 2022 worden de grootste subsidieposten per schooljaar vastgesteld en vervolgens op basis van 5/12 en 7/12 gedeelte toegerekend aan een kalenderjaar. OCW betaalt evenwel met een ander betaalritme, waarin de periode augustus tot en met december van enig jaar minder wordt betaald; dit wordt gecompenseerd in de volgende 7 maanden. Het verschil tussen de toerekening van 5/12 gedeelte en de daadwerkelijke betaling wordt in de jaarrekening als vordering op OCW opgenomen. Met ingang van de invoering van de vereenvoudiging is het opnemen van de vordering niet meer toegestaan. Het effect van deze eenmalige afboeking is € 490.000. In de risico-inventarisatie van voorgaande jaren hebben we dit al benoemd. Net als andere schoolbesturen zullen we dit onttrekken aan de reserves.
- De rekensystematiek van de vereenvoudiging van de bekostiging is gebaseerd op een landelijk gemiddelde leeftijd van personeel. Aangezien onze gemiddelde leeftijd hoger (43,3 jaar) is dan het landelijk gemiddelde (39,5 jaar), heeft dit een negatief gevolg voor de nieuwe bekostiging. Op basis van de nu bekende gegevens veroorzaakt de vereenvoudiging een negatief effect van circa € 300.000 op jaarbasis. De exacte cijfers zijn nog niet bekend gemaakt door OCW. Er is sprake van een overgangsregeling, waarbij in het eerste jaar (2023) het negatieve effect € 75.000 (25%) is. De jaren daarna bouwt dit bedrag stapsgewijs op. In 2024: € 150.000 (50%); 2025: € 225.000 (75%) en voor 2026 € 300.000 (100%).

Het volgende overzicht van de (meerjaren) begrotingen kan worden gegeven:

EXPLOITATIEBEGROTING PRIMAIR ONDERWIJS							
	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Exploitatiesaldo	149.823	5.847	-483.373	-66.503	-74.051	-216.886	-328.651
Effecten vereenvoudiging bekostiging	-	-	490.000	75.000	150.000	225.000	300.000
Geschoond resultaat	149.823	5.847	6.627	8.497	75.949	8.114	-28.651

Laten we de eenmalige greep in de kas door OCW buiten beschouwing dan zou de begroting een bescheiden positief saldo laten zien. De structurele gevolgen van de vereenvoudiging van de bekostiging voor de jaren erna laten in de eerste twee jaren een bescheiden tekort zien.

Een drietal redenen maakt dat er nog niet is geanticipeerd om de structurele tekorten op te gaan lossen. De eerste reden is dat er nog geen precieze berekening voor handen is. De eerste uitkomsten van de vereenvoudiging zijn nog gebaseerd op de cijfers van 2020. Hoe de uitkomsten in 2023 zullen zijn is op dit moment nog niet te zeggen. Daarnaast zijn de tekorten bescheiden van omvang en is de financiële reserve voldoende robuust om een eventueel tekort op te vangen. Bovendien is het traject gestart naar een mogelijke bestuurlijke fusie met VCPO-NG. Verwacht wordt dat daar nog financiële besparingen zijn te bereiken door schaalvergroting. Daarnaast is het eigen vermogen van een dermate omvang dat een tekort op te vangen is.

Zoals bekend heeft het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) een aantal maatregelen in het leven geroepen voor de bestrijding van de gevolgen van de corona-pandemie binnen het onderwijs. Het meest in het oog springend is het Nationaal Programma Onderwijs. Begin februari 2021 heeft OCW een steunprogramma voor herstel en perspectief naar aanleiding van de corona-pandemie bekend gemaakt. In deze brief is aangekondigd dat in de komende twee en een half jaar € 8,5 miljard extra wordt geïnvesteerd in het gehele onderwijs, van het funderend onderwijs tot en met het hoger onderwijs. L&E PO ontvangt vanuit deze regeling een bedrag van ongeveer € 841.000 voor 2022 en voor de periode van januari tot augustus 2023 een bedrag van € 395.000.

In mei/juni 2021 is door de locaties een inventarisatie gedaan naar de onderwijsachterstanden en een eigen scholenprogramma opgesteld met daarin de effectieve maatregelen die passen bij hun school. Met ingang van augustus 2021 worden de middelen ingezet. In deze begrotingen zijn de ontvangen bedragen budgettair neutraal verwerkt.

Ook dit jaar is het gelukt om de wensen van de verschillende scholen te honoreren, zoals die naar voren zijn gekomen in de gesprekken over de inhoudelijke ontwikkeling van de school en de financiële consequenties ervan. Bovendien zijn alle investeringswensen en bedragen voor deskundigheidsbevordering besproken, gewogen en vervolgens opgenomen in de begroting.

30 november 2021
Dhr. drs. A. Fickweiler

Jaarplan 2022

Verdiepende didactiek en onderzoekend onderwijs

In de schooljaarplannen wordt dit onderdeel nader uitgewerkt. Schooloverstijgend monitoren we de ontwikkeling in het directeurenoverleg en tijdens de periodieke schoolbezoeken. Waar nodig en/of wenselijk zullen we zelf trainingen/scholing verzorgen. De samenhang tussen aanbod (de leerinhoud), didactiek (de wijze van aanboding) en differentiatie (omgaan met verschillen) krijgt al enige tijd vorm in de jaarplannen. Nadat in voorgaande jaren het aanbod en de didactiek extra aandacht hebben gekregen, zal dit jaar het accent liggen bij de differentiatie. Deze ontwikkeling sluit tevens goed aan bij de eerder uitgevoerde evaluatie (2018) en inrichting (2019) van de ondersteuningsstructuur. Hierdoor wordt de intern begeleider meer in positie gebracht en krijgt de samenwerking tussen de intern begeleider en de directeur meer betekenis voor de schoolontwikkeling.

Richtpunt: in de lesplanningen op de school vloeien de beredeneerde keuzes in de differentiatie logisch voort uit de verkregen kennis uit de geobserveerde en uitgevoerde praktijk en leerresultaten. Bij de interventies bij dit veranderonderwerp spelen de uitkomsten van de professionele organisatie (Samen sterk) nadrukkelijk een rol.

Het vergroten van het beleidsvoerend vermogen

In 2022 zal elke school een zelfevaluatie uitvoeren. Dit keer zal een zelfgekozen onderzoeksvraag centraal staan. De restricties zijn dat er een positief effect te verwachten is op de leerresultaten van de school en dat het onderwijsleerproces een belangrijk onderzoeksterrein is.

Richtpunt: scholen formuleren beleidsconsequenties voor een vak- of vormingsgebied naar aanleiding van een uitgevoerde zelfevaluatie in termen zoals we gewend zijn in het schooljaarplan.

Kennis en ervaring opdoen met interne audits

Aansluitend bij het vorige onderwerp zullen we in 2022 op beperkte schaal kennis en ervaring opdoen met interne audits. Een interne audit geeft een oordeel over de validiteit en betrouwbaarheid van de uitgevoerde zelfevaluatie. Belangrijk neveneffecten zijn het versterken van het scholennetwerk (Samen sterk op sectorniveau) en een blik van buiten naar binnen in de organisatie.

Richtpunt: deze verkenning zal leiden tot een aanvulling op en versterking van het cyclisch ingerichte kwaliteitsbeleid van L&E PO.

Het versterken van professionele leeractiviteiten op sectorniveau

Analoog aan de wijze waarop we werken aan het vergroten van de professionele organisatie op schoolniveau, ontwikkelen we een manier van werken op sectorniveau. Daarvoor is het nodig om goed zicht te krijgen op de rol van de schoolleiding bij schoolontwikkeling, om zin- en waardevolle professionele leeractiviteiten te kunnen formuleren op het niveau van de schoolleiding. Dit sluit goed aan bij de nieuwe structuur van de aansturing van de basisscholen en bij de ontwikkeling die we dit jaar willen oppakken over interne audits.

Richtpunt: we hebben een gedeeld beeld van de rol van de schoolleiding bij de ontwikkeling van de school en hebben een aantal gedragingen die daar bij horen beschreven in termen van geoperationaliseerd leiderschap.

Aardbevingbestendige schoolgebouwen

Ook komend jaar is zeer wezenlijk voor de scholen in het bevingsgebied. Vond in de voorgaande jaren het proces vooral op bestuurlijk niveau plaats (samenwerkingsovereenkomst, verdeling van de gelden voor het Toekomstpakket, het inrichten van de organisatie, planning), nu ligt het accent op de uitvoering. Het betreft nog vijf scholen, Brunwerd in Uithuizen heeft in 2019 een nieuw gebouw betrokken, in 2020 is odbs Nijenstein versterkt. De Sterren zal versterkt worden en vier scholen (Jansenius de Vries, Usquert, De Klinkenborg en De Dobbe) krijgen nieuwbouw. Een dergelijke operatie vergt veel van de organisatie. Van de scholen, maar ook van de medewerkers van het stafbureau. Tegelijkertijd biedt het kansen op het gebied van duurzame(re) huisvesting en geeft het een impuls aan de samenwerking met het VCPO-NG.

Richtpunt: we ondersteunen de scholen zodanig met de interne (project)organisatie dat we niet alleen snel kunnen reageren op de actualiteit, maar ook de scholen zoveel mogelijk ontlasten.

Samenwerking met VCPO-NG

In 2020 is een notitie verschenen waarin ingegaan wordt op het waarom van een verdergaande samenwerking met VCPO-NG, waaruit die samenwerking zou kunnen bestaan en in welke vorm dat het beste kan. Nadat die notitie is besproken met de toezichthouders, met de GMR en de schoolleiding is een plan van aanpak opgesteld. De inhoud van dat plan is, bij het schrijven van dit jaarplan nog niet vastgesteld. Op voorhand zullen de voornemens die in dat plan straks genoemd gaan worden, worden uitgevoerd.

Richtpunt: het toewerken naar een bestuurlijke samenwerking met VCPO-NG. Richtdatum 1 januari 2023.

Samenwerking met de kinderopvangorganisaties

In 2021 is met een tweetal regionale kinderopvangorganisaties en VCPO-NG gesproken over de kansen van een betere afstemming en verdergaande samenwerking tussen de verschillende organisaties. Dat heeft geresulteerd in een notitie. Die notitie is in het najaar besproken met de toezichthouders, de GMR en met de directeurs van de basisscholen. Uit de terugkoppeling is geconcludeerd dat een volgende stap gezet kan worden. De volgende stap is dat op korte termijn een intentieverklaring wordt opgesteld die daarna wordt voorgelegd aan het directeurenoverleg en daarna aan het Algemeen Bestuur en de GMR. Tegelijkertijd met de intentieverklaring presenteren we een stappenplan, waarin naast de volgorde van de stappen richting wordt gegeven aan de beoogde realisatie. Dat stappenplan wordt, in nauwe samenhang met het beoogde fusietraject met VCPO-NG, vervolgens uitgevoerd.

De monitoring van bovenstaande doelen en richtpunten aan het Algemeen Bestuur wordt zoals we dat gewend zijn weergegeven in de tussentijdse rapportages en het jaarverslag.

Een greep uit de overige onderwerpen:

- Samenwerking binnen de regio: binnen Schoolplein Noord (SPN), Regionale Aanpak Lerarentekort Groningen Ommeland en Stad, en binnen de subregio Noord);
- SWV (ontwikkeling passend onderwijs, IKC Passend Onderwijs in de Regio (samen met Renn4, MKD, VCPO-NG, Kinderopvang);
- Samenwerking met de kinderopvang in de regio;
- Kansrijke Groningers (NPG, digitale geletterdheid);
- Samenwerking met besturen voor (openbaar) onderwijs in de provincie Groningen;

2. Schoolgegevens

2.1. Ontwikkeling leerlingaantallen

Hoewel onze regio het label “krimp” heeft en de demografische prognoses nog somber zijn, zijn er ook signalen dat er sprake is van een lichte positieve ontwikkeling; zo valt het aantal leerlingen op 1 oktober 2021 positiever uit dan de prognose. De prognose is gebaseerd op de systematiek aangeleverd door DUO. Het jaar 2026 is qua leerlingenaantal het dieptepunt. De jaren daarna is sprake van licht herstel.

1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021	teldatum	1-10-2022	1-10-2023	1-10-2024	1-10-2025	1-10-2026
599	591	578	onderbouw	564	541	521	502	495
724	676	652	bovenbouw	636	611	588	566	559
1.323	1.267	1.230	totaal	1.200	1.152	1.109	1.068	1.054

Per vestiging ziet het aantal leerlingen per 01-10-2020 en 2021 er als volgt uit:

teldatum 01-10-2021				teldatum 01-10-2020		
School	onderbouw 4 tot 8 jaar	bovenbouw = en > 8 jaar	totaal	onderbouw 4 tot 8 jaar	bovenbouw = en > 8 jaar	totaal
03DF Kromme Akkers	19	35	54	24	37	61
03DG Klinkenborg	23	18	41	25	20	45
03EI Usquert	23	27	50	27	28	55
06AL Op Wier	20	29	49	24	30	54
06AO Nijenstein	17	28	45	21	22	43
08FW De 9 Wieken	46	60	106	43	64	107
09GB Tiggeldobbe	89	101	190	94	121	215
11UJ De Dobbe	28	37	65	32	34	66
12ED Brunwerd	69	69	138	63	74	137
15CG De Sterren	23	40	63	21	31	52
18EG De Wierde	28	24	52	17	30	47
18GA Jansenius de Vries	43	33	76	42	30	72
18HF Mandegoud	49	49	98	54	45	99
19KB IKC De Linde	71	62	133	73	71	144
19LH De Getijden	30	40	70	31	39	70
TOTAAL	578	652	1.230	591	676	1.267

Opmerking: in de aantallen per 01-10-2021 en 01-1-2020 zijn de gegevens van 06DD Noordwier weggelaten in verband met de samenvoeging van deze school met cbs Ichtus in sws Noorderlicht, die sinds 1 augustus 2021 onder het bestuur valt van VCPO-NG.

Bij verreweg de meeste scholen is sprake van een daling van het aantal leerlingen. Bij vier scholen, obs Nijenstein, obs De Sterren, obs De Wierde en obs Jansenius de Vries is sprake van een toename van het aantal leerlingen.

2.2. Gemiddelde schoolgrootte

De gemiddelde schoolgrootte van onze scholen is laag. De gemiddelde schoolgrootte lag in 2020 op 86 leerlingen en is in 2021 gedaald naar 82 leerlingen. Daarmee ligt het aantal onder de 145 leerlingen die in de bekostiging als grens wordt gezien van kleine scholen. Onderstaande tabel laat de gemiddelde schoolgrootte zien over de afgelopen en toekomstige jaren.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Gemiddelde schoolgrootte	93	92	91	89	84	82	80	77	74	71	71

3. Meerjarenbegroting 2022 - 2026

In voorgaande jaren zijn de meerjarenbegrotingen nagenoeg sluitend geraamd onder andere door het toepassen van taakstellingen. Deze taakstellingen zijn noodzakelijk als gevolg van de daling van het aantal leerlingen. Het uitgangspunt is daarbij dat door de dalende leerlingaantallen ook de inzet van personeel met een gelijk bedrag zal dalen. Tot nu toe kwam deze aanname ook uit.

Vanaf augustus 2022 zullen de extra ontvangen bedragen wegens fusie niet meer worden ontvangen door de afloop van de subsidieperiode. Het gevolg zou zijn, dat de zogenoemde knelpuntenpot, die gebruikt wordt voor het toekennen van extra formatie in bijzondere situaties, nagenoeg zou komen te vervallen.

Dit heeft aanleiding gegeven om vorig jaar in een werkgroep (waar zowel directeuren als stafmedewerkers deel van uitmaakten) te zoeken naar voorstellen om de dreigende besparing op het primaire proces zoveel mogelijk te ontzien. Besparingen zijn gevonden door minder een beroep te doen op inhuur van deskundigen, waaronder juridische ondersteuning. Daarnaast laten we het scholingsbudget de daling van het aantal leraren volgen. Verder levert de herstructurering van de aansturing van de basisscholen een besparing op. Ook is de formatie van het stafbureau afgenomen. Zoals uit voorgaande is te concluderen, wordt het primaire proces zoveel mogelijk ontzien.

Het beeld van sluitende begroting wordt ook in deze begroting zichtbaar. Dit beeld wordt verstoord door de invoering van de vereenvoudiging van de bekostiging. Met het wetsvoorstel wil het kabinet de bekostiging voor scholen in het basisonderwijs en speciaal onderwijs:

- duidelijker maken: Scholen krijgen 1 basisbedrag per leerling en per school. Zij krijgen niet langer aparte budgetten voor personeel en materieel.
- eenvoudiger maken: De 130 rekenregels gaan naar ongeveer 30 regels. Dat maakt de berekening en de verdeling van het geld eenvoudiger.
- beter voorspelbaar maken: De bekostiging wordt per kalenderjaar (in plaats van schooljaar) vastgesteld. Zo krijgen wij op hetzelfde moment inzicht in de volledige bekostiging. Het aantal leerlingen dat een school heeft, is belangrijk voor de hoogte van het bedrag dat scholen krijgen. In het wetsvoorstel gaat de teldatum naar 1 februari van het vorige kalenderjaar. Voorbeeld: het bedrag voor het kalenderjaar 2023 wordt vastgesteld met de teldatum op 1 februari 2022.

Met het wetsvoorstel verandert de manier van berekenen van het geld dat een schoolbestuur krijgt. Door deze andere berekening kan een schoolbestuur vanaf 2023 meer of minder geld krijgen. Voor de eerste 3 jaren is er een overgangsregeling. Hierdoor krijgen besturen de tijd om hun uitgaven aan te passen aan de nieuwe situatie.

Het voorstel tot de invoering is door OCW aangeboden aan de Eerste en Tweede Kamer. We schatten nu in dat de gevolgen voor L&E in financiële zin een negatief karakter hebben. Het totale effect is voor deze begroting geraamd op € 300.000. Dit bedrag is in de voorgaande risico-paragrafen al genoemd. Daarnaast is er een eenmalig effect door de overgang van bekostiging op schooljaar naar kalenderjaar van € 490.000 (wegvallen vordering OCW). In de inleiding is dit al toegelicht.

3.1. Samenvatting meerjarenbegroting

EXPLOITATIEBEGROTING PRIMAIR ONDERWIJS							
	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten							
Totaal: 3.1 Rijksbijdragen	12.163.515	11.443.720	10.799.192	10.485.389	9.810.985	9.539.506	9.281.846
Totaal: 3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	36.629	38.000	22.166	-	-	-	-
Totaal: 3.5 Overige baten	655.389	655.984	818.536	818.536	818.536	818.536	818.536
Totaal Baten	12.855.533	12.137.704	11.639.894	11.303.925	10.629.521	10.358.042	10.100.382
Lasten							
Totaal: 4.1 Personeelslasten	10.503.296	10.112.421	10.183.181	9.439.196	8.781.806	8.638.681	8.516.464
Totaal: 4.2 Afschrijvingen	386.896	401.318	363.018	365.389	369.423	370.732	372.054
Totaal: 4.3 Huisvestingslasten	1.028.362	938.952	879.902	864.852	864.852	864.852	864.852
Totaal: 4.4 Overige lasten	786.990	679.166	697.166	700.991	687.491	700.663	675.663
Totaal Lasten	12.705.544	12.131.857	12.123.267	11.370.428	10.703.572	10.574.928	10.429.033
Financiële lasten en baten							
Financiële lasten	166	-	-	-	-	-	-
Totaal Financiële lasten en baten	166	-	-	-	-	-	-
EXPLOITATIESALDO	149.823	5.847	-483.373	-66.503	-74.051	-216.886	-328.651

Bovenstaande begroting laat voor de alle jaren een negatief financieel resultaat zien. Wanneer we de effecten van de vereenvoudiging van de bekostiging (eenmalig en structureel), die opgenomen zijn in het bovenstaande overzicht, daaruit halen ontstaat het volgende beeld:

EXPLOITATIEBEGROTING PRIMAIR ONDERWIJS							
	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Exploitatiesaldo	149.823	5.847	-483.373	-66.503	-74.051	-216.886	-328.651
Effecten vereenvoudiging bekostiging	-	-	490.000	75.000	150.000	225.000	300.000
Geschoond resultaat	149.823	5.847	6.627	8.497	75.949	8.114	-28.651

Door de meerjarenbegroting ontwikkelt ons eigen vermogen zich als volgt:

	werkelijk 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026
Resultaat	149.823	5.847	-483.373	-66.503	-74.051	-216.886	-328.651
Stand reserve ultimo	5.154.100	5.159.947	4.676.574	4.610.071	4.536.020	4.319.134	3.990.483
Baten	12.855.533	12.137.704	11.639.894	11.303.925	10.629.521	10.358.042	10.100.382
Weerstandvermogen	40,09%	42,51%	40,18%	40,78%	42,67%	41,70%	39,51%

3.2. Gedetailleerde meerjarenbegroting

In deze paragraaf laten we de gedetailleerde meerjarenbegroting zien. Uitgangspunt ten aanzien van het meerjarenperspectief is een doorrekening op basis van ongewijzigd beleid, waarbij er rekening is gehouden ten aanzien van de baten met de geprognosticeerde leerlingdaling die we in hoofdstuk 2 hebben aangegeven. Daarnaast zijn de effecten van de vereenvoudiging van de bekostiging verwerkt onder grootboekrekening 81111 Effect vereenvoudiging bekostiging PO.

In hoofdstuk 4 zal de toelichting op de begroting gegeven worden, inclusief een doorkijk naar de meerjarencijfers als dit relevant is.

Exploitatieoverzicht Primair Onderwijs								
	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	
3.1 Rijksbijdragen								
81100 Lumpsum personeel	7.193.695	6.851.620	6.392.159	6.263.655	6.145.971	6.005.071	5.871.730	
81110 Personeel- en Arbeidsmarktbeleid	1.859.843	1.818.061	1.862.101	1.836.373	1.811.775	1.781.328	1.753.790	
81111 Effect vereenvoudiging bekostiging PO	-	-	-490.000	-75.000	-150.000	-225.000	-300.000	
81150 Lumpsum materieel	1.493.107	1.436.384	1.317.646	1.307.226	1.249.057	1.228.250	1.210.441	
81226 Bijzondere bekostiging beg. schoolleiders	-	-	118.504	114.689	111.156	106.831	102.859	
Totaal: 3.1.1 Rijksbijdrage OCW/LNV	10.546.645	10.106.065	9.200.410	9.446.943	9.167.959	8.896.480	8.638.820	
81216 Prestatiebox	296.634	282.521	-	-	-	-	-	
81218 Subsidie Onderwijsachterstandenbeleid	199.083	161.550	152.465	149.591	149.591	149.591	149.591	
81225 bijzondere bekostiging wegens samenvc	627.944	371.333	111.277	-	-	-	-	
81227 Bijz. en aanv.bekostiging scholen PO i.v.m. NPO	-	-	841.828	395.420	-	-	-	
81228 bijzondere bekostiging eerste opvang vreemdelingen	76.710	80.212	80.292	80.515	80.515	80.515	80.515	
Totaal: 3.1.2 Overige subsidies OCW	1.200.371	895.616	1.185.862	625.526	230.106	230.106	230.106	
81300 budget lichte ondersteuning	416.499	442.038	412.920	412.920	412.920	412.920	412.920	
Totaal: 3.1.4 Ontvangen doorbetalingen rijksbijd	416.499	442.038	412.920	412.920	412.920	412.920	412.920	
Totaal: 3.1 Rijksbijdragen	12.163.515	11.443.719	10.799.192	10.485.389	9.810.985	9.539.506	9.281.846	
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies								
82105 Vergoeding gemeente personeel	36.629	-	-	-	-	-	-	
82110 Vergoeding aardbevingsschade NCG	-	38.000	22.166	-	-	-	-	
Totaal: 3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidie	36.629	38.000	22.166	-	-	-	-	
3.5 Overige baten								
85100 Verhuur	54.608	53.936	53.878	53.878	53.878	53.878	53.878	
85200 Detachering	466.619	570.348	697.958	697.958	697.958	697.958	697.958	
85640 Bijdrage SamenWerkingenVerband	73.715	30.000	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000	
85690 Overige baten	60.447	1.700	21.700	21.700	21.700	21.700	21.700	
Totaal: 3.5 Overige baten	655.389	655.984	818.536	818.536	818.536	818.536	818.536	
Totaal Baten	12.855.533	12.137.702	11.639.894	11.303.925	10.629.521	10.358.042	10.100.382	

	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
4.1 Personeelslasten							
4.1.1 Lonen en salarissen							
41110 Loonkosten	10.287.875	9.524.685	9.384.001	8.649.737	8.000.171	7.857.099	7.734.950
Totaal: 4.1.1 Lonen en salarissen	10.287.875	9.524.685	9.384.001	8.649.737	8.000.171	7.857.099	7.734.950
4.1.2 Overige personele lasten							
41140 Werkkostenregeling	24.610	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
41210 Dotatie voorziening jubilea	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
41299 herverdeling personele lasten(allocatie)	49.958	64.777	64.457	73.636	65.812	65.759	65.691
41221 Extern personeel	501.074	659.250	802.323	802.323	802.323	802.323	802.323
41222 Opzet nieuwe passend onderwijsstructuur	-	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
41224 Extern personeel i.v.m. vervanging	43.136	-	-	-	-	-	-
41231 Cursussen	95.367	112.250	89.150	79.150	79.150	79.150	79.150
41232 Studiedagen en conferenties	2.926	9.500	8.500	8.500	8.500	8.500	8.500
41233 Werving personeel	12.110	17.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
41234 Reis en verblijf	739	14.400	14.200	14.200	14.200	14.200	14.200
41236 Bedrijfsgezondheidsdienst/ARBO	82.986	63.050	71.750	63.050	63.050	63.050	63.050
41237 Personele premies	51.201	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
41238 Personele verzekeringen	-	-	-	-	-	-	-
41240 Feesten en jubilea	125	350	350	350	350	350	350
41290 Overige personele lasten	-4.250	27.150	26.450	26.250	26.250	26.250	26.250
Totaal: 4.1.2 Overige personele lasten	879.982	1.082.727	1.202.180	1.192.459	1.184.635	1.184.582	1.184.514
4.1.3 Af: uitkeringen							
41300 Uitkeringen	-66.278	-	-	-	-	-	-
41301 Uitkeringen Vervangingsfonds	-598.283	-494.991	-403.000	-403.000	-403.000	-403.000	-403.000
Totaal: 4.1.3 Af: uitkeringen	-664.561	-494.991	-403.000	-403.000	-403.000	-403.000	-403.000
Totaal: 4.1 Personeelslasten	10.503.296	10.112.421	10.183.181	9.439.196	8.781.806	8.638.681	8.516.464
4.2 Afschrijvingen							
4.2.2 Materiele vaste activa							
42200 Afschrijvingslasten gebouwen	13.612	13.612	13.737	13.862	13.862	13.862	13.862
42225 Afschrijvingslasten inventaris en apparaat	11.325	11.307	11.095	8.899	4.824	2.814	1.581
42230 Afschrijvingslasten machines en installat	1.992	2.001	2.659	2.659	2.659	2.659	2.659
42235 Afschrijvingslasten meubilair	67.783	70.488	71.377	78.937	76.009	71.017	69.042
42250 Afschrijvingslasten ICT	210.726	222.416	186.303	186.263	206.271	220.099	236.665
42265 Afschrijvingslasten leermethoden	81.458	81.494	77.847	74.769	65.798	60.281	48.245
Totaal: 4.2 Afschrijvingen	386.896	401.318	363.018	365.389	369.423	370.732	372.054
4.3 Huisvestingslasten							
43100 Huren	74.842	70.832	70.832	70.832	70.832	70.832	70.832
43101 Huren sportaccommodaties	-	1.450	-	-	-	-	-
43300 Onderhoud	75.535	78.000	74.500	74.500	74.500	74.500	74.500
43306 Onderhoud elektrotechniek	7.546	-	-	-	-	-	-
43310 Onderhoudscontracten	6.198	-	-	-	-	-	-
43410 Gas	111.331	135.537	124.537	124.537	124.537	124.537	124.537
43420 Water	6.558	7.712	7.212	7.712	7.712	7.712	7.712
43430 Elektriciteit	52.838	48.562	48.412	50.912	50.912	50.912	50.912
43500 Schoonmaakbedrijf	276.890	274.500	265.500	248.500	248.500	248.500	248.500
43510 Overige schoonmaaklasten	45.168	11.050	7.700	7.300	7.300	7.300	7.300
43600 Publiekrechtelijke heffingen	10.353	9.300	8.300	9.300	9.300	9.300	9.300
43601 Afvalverwerking	14.908	12.100	10.750	12.100	12.100	12.100	12.100
43800 Dotatie voorziening onderhoud	221.425	234.159	192.159	192.159	192.159	192.159	192.159
43710 Beveiliging	15.661	11.100	11.100	11.100	11.100	11.100	11.100
43720 Tuinonderhoud	33.302	24.200	28.450	25.450	25.450	25.450	25.450
43790 Overige huisvestingslasten	75.807	20.450	30.450	30.450	30.450	30.450	30.450
Totaal: 4.3 Huisvestingslasten	1.028.362	938.952	879.902	864.852	864.852	864.852	864.852

4.4 Overige lasten		Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
4.4.1 Administratie- en beheerslasten								
44109	Juridische kosten	2.420	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
44110	Telefoon/fax	24.608	23.750	23.250	23.250	23.250	23.250	23.250
44120	Porti	2.572	2.550	2.525	2.525	2.525	2.525	2.525
44122	Drukwerk	3.636	5.300	2.600	2.600	2.600	2.600	2.600
44125	Kantoorbenodigdheden	2.203	4.100	4.100	4.100	4.100	4.100	4.100
44140	Planmatig onderhoudsbeheer	2.904	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
44155	Vergaderkosten	2.888	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
44160	Public relations en marketing	10.493	15.650	17.150	15.150	15.150	15.150	15.150
44190	Overige administratielasten	11	50	50	50	50	50	50
44100	Administratiekantoor	197	-	-	-	-	-	-
44105	Accountant	-	-	-	-	-	-	-
44108	Deskundigenadvies	30.231	40.000	40.000	65.000	40.000	65.000	40.000
Totaal: 4.4.1 Administratie- en beheerslasten		82.163	113.400	111.675	134.675	109.675	134.675	109.675
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen								
44200	Leermiddelen	120.382	121.901	119.100	113.718	113.967	113.990	113.990
44204	Leermiddelen verbruik	-94	-	-	-	-	-	-
44210	Klein inventaris	7.240	10.000	13.250	6.350	6.350	6.350	6.350
44211	ICT Klein Materiaal	-	-13.907	400	400	400	400	400
44215	ICT hardware	15.206	10.000	12.050	9.750	9.750	9.750	9.750
44217	ICT systeembeheer	103.481	32.400	30.400	30.400	30.400	29.800	29.800
44220	ICT software	40.294	-	-	-	-	-	-
44225	ICT Licenties	170.782	183.300	178.100	175.100	175.100	175.100	175.100
44226	ICT Internetverbinding	20.430	19.100	17.900	17.900	17.900	17.900	17.900
44228	Website	2.650	9.100	9.350	8.850	8.850	8.850	8.850
44230	Overige ICT lasten	-560	-	-	-	-	-	-
44235	Mediatheek en bibliotheek	15.544	11.300	19.750	17.750	29.001	17.750	17.750
44240	Reproductie	41.691	46.150	44.200	43.900	43.900	43.900	43.900
Totaal: 4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermidde		537.046	429.344	444.500	424.118	435.618	423.790	423.790
4.4.4 Overige (overige lasten)								
44440	Kabeltelevisie en overige rechten	1.527	-	-	-	-	-	-
44441	Abonnementen	10.566	8.800	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600
44442	Contributies	29.984	19.800	20.200	20.200	20.200	20.200	20.200
44443	Representatie	691	2.225	7.725	7.625	7.625	7.625	7.625
44444	Medezeggenschap- en ouderraad	5.329	31.523	31.248	31.248	31.248	31.248	31.248
44445	Overige verzekeringen	3.907	3.250	3.250	3.250	3.250	3.250	3.250
44450	Culturele vorming	38.691	31.550	29.350	29.350	29.350	29.350	29.350
44451	Sportdag en diverse uitjes en activiteiten	2.426	3.325	3.975	3.975	3.975	3.975	3.975
44452	Buitenland reizen	-	-	-	-	-	-	-
44460	Testen, toetsen en examenkosten	9.884	16.300	18.300	18.300	18.300	18.300	18.300
44461	Leerling vervoer	-	-	-	-	-	-	-
44462	Vervoersmiddelen	7.464	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
44483	Leergemeenschap OP Wier	5.585	-	-	-	-	-	-
44489	Nagekomen kosten vorig boekjaar	460	-	-	-	-	-	-
44490	Overige onderwijslasten	51.267	12.650	11.343	12.650	12.650	12.650	12.650
Totaal: 4.4.4 Overige (overige lasten)		167.781	136.423	140.991	142.198	142.198	142.198	142.198
Totaal: 4.4 Overige lasten		786.990	679.167	697.166	700.991	687.491	700.663	675.663
Totaal Lasten		12.705.544	12.131.857	12.123.267	11.370.428	10.703.572	10.574.928	10.429.033
5 Financiële lasten en baten								
48100	Bankkosten (periodiek)	166	-	-	-	-	-	-
Totaal Financiële lasten		166	-	-	-	-	-	-
Totaal: 5 Financiële lasten		166	-	-	-	-	-	-
Totaal:		149.823	5.847	-483.373	-66.503	-74.051	-216.886	-328.651

4. Toelichting meerjarenbegroting 2022 – 2026

Algemeen: Bij de berekening van de rijksbijdrage is gebruik gemaakt van de normbedragen zoals vastgesteld in september 2021. De loonkosten zijn gebaseerd op de Verlengde CAO PO 2019-2020. De afspraken uit deze cao voor het primair onderwijs gelden officieel tot en met 31 december 2020, maar lopen door totdat er een nieuw cao-akkoord is. Een onderhandelingsakkoord voor 2021 is op dit moment gesloten. De gevolgen hiervan zijn in deze begroting meegenomen.

Vooraf is het goed om te melden dat in de cijfers van 2020 en 2021 OBS Noordewier is opgenomen. Zoals bekend maakt deze fusieschool per 1 augustus onderdeel uit van VCPO-NG. Dat bemoeilijkt de vergelijking tussen de begrotingen van 2021 en 2022

4.1. Baten

4.1.1. Rijksbijdrage OCW

81100 Lumpsum personeel:

De personele lumpsum heeft als voornaamste variabelen het aantal leerlingen onderbouw en bovenbouw, de gewogen gemiddelde leeftijd van het personeelsbestand en de schoolgrootte. Van invloed zijn de variabelen van 2 schooljaren met als peildatum 1 oktober van ieder schooljaar. Het aantal leerlingen per 1 oktober 2020 bedraagt 1.267 en per 1 oktober 2021 1.230.

Bij de personele lumpsum is rekening gehouden met de geldende variabelen. Het totaalbedrag voor 2022 is voorlopig vastgesteld door OCW op € 6.392.159.

81110 Personeel- en arbeidsmarktbeleid:

Ook bij de berekening van de subsidie voor P&A is rekening gehouden met de geldende variabelen. Voor het begrotingsjaar is een bedrag opgenomen van € 1.862.101. De baten voor P&A zijn voor 7,5% geplaatst bij de scholen. De rest van de bate is bovenschools geplaatst. Een gedeelte van de middelen uit de prestatiebox is nu ook opgenomen in middelen van P&A budget. Uit de landelijke monitoring over het behalen van de doelstellingen van de prestatiebox blijkt dat de meeste zijn behaald. De bijbehorende middelen zijn nu opgenomen in de lump sum en dus het P&A budget. De niet behaalde doelen worden nog als bestemmingsbedrag uitbetaald. Zie hiertoe de toelichting bij post 81216. Vandaar dat deze post toeneemt ten opzichte van de voorgaande begrotingen.

81111 Effect vereenvoudiging bekostiging PO

Bij hoofdstuk 3 van deze begroting is geschetst wat de gevolgen zijn van de vereenvoudiging van de bekostiging PO. De effecten daarvan zijn gepresenteerd op deze regel.

81150 Lumpsum materieel:

Het totaalbedrag aan materiele instandhouding bedraagt € 1.317.646 en is iets minder dan voorgaande jaren. Met name de fusie van OBS Noordewier is hier de oorzaak van.

81226 Bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters schoolleiders

Deze subsidie is op 1 augustus 2021 voor het eerst toegekend. Voor 2022 is daarvoor een bedrag van € 118.504 opgenomen en dat bedrag is gebaseerd op de toekenning door OCW.

4.1.2. Overige subsidies OCW

81216 Prestatiebox:

De subsidie voor de prestatiebox is met ingang van 1 augustus 2021 komen te vervallen. Ter compensatie is het bedrag per leerling voor Personeels- en arbeidsmarktbeleid hoger geworden en is de bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters schoolleiders ingevoerd.

81218 Subsidie onderwijsachterstanden:

Als vervanging van de per 1 augustus 2019 vervallen bekostiging impulsgebieden ontvangen we een subsidie ter bestrijding van onderwijsachterstanden. De eerste jaren ontvangen wij nog een aanvullend bedrag als overgangsmaatregel. Structureel ontvangen we € 149.591.

81225 Bijzondere bekostiging wegens samenvoeging:

Ook wel de fusiegelden genoemd.

Fusies die op of na 1 augustus 2012 hebben plaatsgevonden stromen in de nieuwe (tijdelijke) regeling. Volgens die regeling wordt er vanaf het schooljaar 2015-2016 100% ontvangen voor de komende zes jaar. Er wordt geen aanvulling gegeven op bedragen die voor 1 augustus 2015 zijn ontvangen.

De fusiegelden (€ 111.277) staan in de begroting volledig bovenschools, omdat de personeelslasten ook bovenschools staan. In het formatieplan wordt bepaald hoeveel formatie de scholen krijgen en hoeveel formatie er bovenschools wordt geplaatst.

11UJ De Dobbe:

Er heeft een samenvoeging van Roodschou (L&E) en H.H. Simonides (VCPO-NG) plaatsgevonden onder het bestuur van L&E per 01-08-2016. Het schooljaar 2021-2022 is het laatste jaar van bekostiging. Voor het schooljaar 2021-2022 wordt € 190.760 ontvangen. Voor het jaar 2022 is een bedrag van € 111.277 opgenomen, zijnde 7/12 van € 190.760.

81227 Bijzondere en aanvullende bekostiging scholen voor primair onderwijs i.v.m. NPO

Deze vorm van bekostiging is op 1 augustus 2021 voor het eerst toegekend. De regeling gaat uit van een einddatum van 1 augustus 2023 en is voor het schooljaar 2021 – 2022 hoger dan in het schooljaar 2022 – 2023. Voor het kalenderjaar 2022 bedraagt de subsidie € 841.828.

81228 Bijzondere bekostiging eerste opvang nieuwkomers

Vanaf 2020 zijn bedragen opgenomen voor de eerste opvang nieuwkomers. Het is niet zeker of we deze bedragen ontvangen. Dat is namelijk afhankelijk van de aanmeldingen van leerlingen. Wanneer er minder aanmeldingen zijn, heeft dat ook een daarmee vergelijkbaar dempend effect op met name de loonkosten. Voor 2022 is een bedrag van € 80.292 opgenomen.

4.1.3. Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV

81300 Budget lichte ondersteuning:

Conform het verdeelmodel van passend onderwijs samenwerkingsverband 20.01 is hier € 412.290 opgenomen. Dit betreffen de baten van L&E ten aanzien van passend onderwijs.

4.1.4 Overige overheidsbijdragen

82110 Vergoeding aardbevingsschade NCG:

Het bedrag van € 22.166 bestaat uit de van de Nationaal Coördinator Groningen ontvangen vergoeding ter dekking van organisatorische kosten inzake herstel aardbevingsschade schoolgebouwen.

4.1.5. Overige baten

85100 Verhuur:

Hier zijn de bedragen opgenomen die L&E ontvangt voor medegebruik voor een belangrijk deel door peuterspeelzaalwerk en enkele andere gebruikers. Voor de komende jaren zijn de gegevens op basis van de laatste inzichten ongewijzigd gebleven. In totaal is een bedrag van € 53.878 opgenomen.

85200 Detachering:

De totale baten zijn € 697.958. Een significant deel daarvan bestaat uit detacheringsbaten ter compensatie van de loonkosten van OBS Solte Campe per 01-08-2017, de loonkosten van OBS Lydinge per 01-08-2020 en (een deel van) de loonkosten van OBS Noordewier per 01-08-2021: deze scholen zijn bestuurlijk ondergebracht bij VCPO-NG.

85640 Bijdrage samenwerkingsverband:

Vergoeding voor arrangementen voor leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte (€ 45.000) en betreft dus niet de reguliere vergoeding. Het aantal leerlingen waarvoor arrangementsgelden worden toegekend varieert per jaar.

85690 Overige baten

Het bedrag bestaat uit de doorbelaste kosten aan derden. In 2020 was sprake van een aantal eenmalige baten.

4.2. Lasten

4.2.1. Lonen en salarissen

De totale loonkosten (€ 9.384.001) zijn opgenomen in de begroting 2022. Bij het opstellen van de begroting is rekening gehouden met een loonstijging als gevolg van de CAO (2,25%), verder is de formatie aangepast op basis van de terugloop van het aantal leerlingen en zijn de loonkosten die voortkomen aan de extra inzet uit de NPO gelden uiteraard ook opgenomen.

4.2.2. Overige personele lasten

Het extern personeel betreft 5,9 FTE payroll voor heel 2022 (€ 452.323), een bedrag van naar verwachting € 300.000 wordt betaald voor vervanging en zal kunnen worden gedeclareerd bij het vervangingsfonds en een bedrag van € 50.000 begroot voor zorg, met name de inzet bij arrangementen voor zorgleerlingen. Totaalbedrag is derhalve € 802.323. Met het oog op de mogelijke fusie met VCPO-NG is een aantal personeelsleden niet in loondienst genomen maar extern ingehuurd.

Bij de inschatting van overige personeelslasten (bijvoorbeeld cursussen en ARBO) is rekening gehouden met recente ontwikkelingen en daling van het aantal personeelsleden.

De herverdeling personele lasten betreft 50% van het negatieve resultaat op het bovensectorale deel van het onderdeel bestuur. Bestuur en Financiën heeft op deze manier altijd een sluitende begroting. Ten aanzien van het meerjarenperspectief is de afdracht hierop aangepast.

4.2.3. Uitkeringen

Uitkeringen betreffende vervangingsfonds en vervangingspool op grootboekrekening 41301: € 403.000. Dit betreft 48% van € 214.583 van het personeel in de vervangingspool plus een bedrag van € 300.000 dat zal worden gedeclareerd voor de uitgaven aan extern personeel ter vervanging van afwezigen. Het restant worden deze medewerkers bij andere scholen of voor ander verlof ingezet.

4.2.4 Afschrijvingen

In 2022 zijn de volgende afschrijvingstermijnen van toepassing.

Soort actief	Afschrijvingstermijn	Percentage
Meubilair	15 jaar	6,67%
Inventaris en apparatuur	5 jaar	20,00%
Gebouwen	40 jaar	2,50%
ICT	5 jaar	20,00%
Leermethoden	8 jaar	12,50%

De afschrijvingen zijn berekend op basis van de al aangeschafte activa en de geplande investeringen voor de laatste maanden van 2021 en voor 2022.

De totale afschrijvingslasten nemen in vergelijking tot de begroting 2021 af met € 38.300. Deze afname wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt doordat de afschrijvingslasten van obs Noordewier als gevolg van de overdracht van deze school aan VCPO-NG niet langer voor onze rekening komen.

De investeringen in 2022 nemen toe ten opzichte van 2021. Met name door de nieuwbouw van enkele scholen wordt fors geïnvesteerd in nieuw meubilair. De investeringen in 2022 betreffen

	Begroting 2021	Begroting 2022
Meubilair	88.050	274.300
Inventaris en apparatuur	3.250	16.500
Gebouwen	-	-
ICT	164.400	163.650
Leermethoden	98.350	89.320
Totale investeringen	354.050	543.770

Ten aanzien van het meerjarenperspectief is het uitgangspunt dat hetgeen wat afgeschreven is opnieuw wordt geïnvesteerd, waarbij rekening is gehouden met de prognose van het aantal leerlingen die een dalende tendens te zien geeft. Evenals in voorgaande begrotingen gaan we er ook in 2022, voor de berekening van de afschrijvingslasten, van uit dat gemiddeld genomen de investering medio het jaar plaats zal vinden.

4.2.5. Huisvestingslasten

De totale huisvestingslasten zijn begroot op € 879.902. Onderdeel van deze lasten zijn onder andere te betalen huur, kosten onderhoud, energie en water, heffingen, schoonmaakkosten, tuinonderhoud en dotatie onderhoudsvoorziening. De prognose over 2021 c.q. de werkelijk betaalde voorschotten is als vertrekpunt voor de begroting aangehouden. In totaliteit zijn de huisvestingslasten lager dan de begroting van 2021. De oorzaak daarvan is in belangrijke mate het overdragen van obs Noordewier.

4.2.6. Instellingslasten

De overige lasten zijn begroot op € 697.166 en bestaan uit kosten voor administratie en beheer, inventaris, apparatuur en leermiddelen en overige lasten. De prognose over 2021 is als vertrekpunt voor de begroting aangehouden. De leermiddelen zijn vastgesteld op basis van de bekostigingsbedragen.

Ten aanzien van het meerjarenperspectief zijn de meeste onderdelen constant gehouden. Daar waar er echt sprake is van lasten die gerelateerd zijn aan leerlingaantallen is hier een daling aangehouden van 2,5%. Dit geldt voor de onderdelen ICT-licenties, overige ICT lasten, reproductie en culturele vorming. Door de opname van het medewerkerstevredenheidsonderzoek om de twee jaren fluctueren de bedragen van deskundigenadvies.

5. Continuïteitsparagraaf

5.1. Financiële kengetallen

DUO publiceert jaarlijks financiële gegevens naar aanleiding van de jaarrekeningen. De laatste publicatie van deze gegevens is van de jaarrekening 2020. In onderstaande tabel wordt een aantal van deze gegevens getoond. Het gaat om de gerealiseerde cijfers 2020 van L&E PO afgezet tegen de landelijke werkelijke gemiddelde cijfers 2020.

	L&E PO 2020	Gem. PO 2020
Personeelslasten / totaal lasten	84,41%	82,50%
Eigen vermogen / totaal baten	40,09%	17,60%
Rijksbijdrage t.o.v. totaal baten	96,59%	94,80%

Voor de vergelijkbaarheid hebben wij de baten en lasten van de private activiteiten in het verslagjaar 2020 buiten beschouwing gelaten. In de begrotingen worden deze namelijk ook niet geraamd.

Uit de tabel blijkt dat ons eigen vermogen ten opzichte van het landelijk gemiddelde positief afsteekt.

In onderstaande tabel laten we de ontwikkeling zien van 2020 tot en met 2026. We zien dat de personele lasten ten opzichte van de realisatie van 2020 in het jaar 2021 licht dalen, in 2022 nemen de kosten licht toe als gevolg van de inzet voortkomende uit de NPO - gelden. In de jaren daarna daalt deze weer en stabiliseert op het landelijke niveau. Het eigen vermogen daalt de komende jaren als gevolg van resultaten die we hebben begroot. De procentuele afname van de rijksbijdrage wordt vooral veroorzaakt door de negatieve gevolgen van de vereenvoudiging bekostiging zoals in het voorgaande is toegelicht.

	werkelijk 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026
Personeelslasten / totaal lasten	84,41%	83,35%	84,00%	83,02%	82,05%	81,69%	81,66%
Eigen vermogen / totaal baten	40,09%	42,51%	40,18%	40,78%	42,67%	41,70%	39,51%
Rijksbijdrage t.o.v. totaal baten	96,59%	94,28%	92,78%	92,76%	92,30%	92,10%	91,90%

5.2. Risico-inventarisatie

Ook dit jaar zijn in nauwe samenwerking tussen de beide sectoren van L&E de risico's geïnventariseerd, besproken, gewaardeerd en vervolgens van beheersmaatregelen voorzien. Deze paragraaf betreft de risico-inventarisatie van beide sectoren, dus L&E breed. In de begrotingen van beide sectoren wordt deze paragraaf onverkort opgenomen. Het instrumentarium, ontwikkeld door de VO-raad, dat veel overeenkomsten vertoont met model van de PO-raad, is hierbij behulpzaam geweest.

Hieronder volgt de top zeven van de risico's zoals we die op dit moment inschatten:

- De negatieve ontwikkeling van het aantal leerlingen. Door diverse oorzaken waaronder de trek naar de stad Groningen, demografische ontwikkelingen, aardbevingsproblematiek, vergrijzing, neemt het aantal leerlingen de komende jaren af. Dit heeft gevolgen voor de bekostiging door het rijk, het ambitieniveau komt onder druk te staan, de gebouwen raken onderbezet, de basisdienstverlening en de centrale diensten komen onder druk te staan. Er wordt ingeschat dat het risico ongeveer € 1.500.000 bedraagt. Als beheersmaatregel is genoemd het instellen van flankerend beleid. Ook het verkennen van een intensievere samenwerking met VCPO-NG wordt gedaan voor het PO. Voor het VO is een vergelijkbaar onderzoek naar samenwerking opgezet tussen de besturen van Het Hogeland College en het Eemsdeltacollege Noord.
- Het aantal zorgleerlingen op onze scholen neemt toe, mede door de invoering van passend onderwijs en de landelijke tendens in zijn algemeenheid. Het gevolg is dat de docenten nog meer worden belast en het nemen van maatregelen ter vermindering van de werkdruk de lopende begroting belast. Het risico wordt ingeschat op € 500.000. Het organiseren van een interne rebound en een grotere omvang van het bovenschools ondersteuningsteam (BOT) zijn de beheersmaatregelen.
- Het wegvallen van incidentele subsidies waarvoor structurele lasten zijn aangegaan. Uiteraard proberen wij dat zoveel mogelijk te voorkomen. Als voorbeeld zijn te noemen de middelen van de prestatiebox, NPO middelen en werkdrukgeden. Het risico bestaat dat als deze incidentele inkomsten wegvallen er financiële tekorten ontstaan omdat niet gelijktijdig de lasten verminderen. Het risico is ingeschat op € 500.000. De gevolgen op langere termijn moeten in de meerjarenbegroting worden verwerkt en ook moet er beleid ontwikkeld worden dat op incidentele middelen alleen flexibel personeel kan worden ingezet.
- Onvoorziene reparatie/aanpassingen aan het schoolgebouw. De oorzaken zijn dat schoolgebouwen onvoldoende aangepast zijn aan de eisen van de tijd en de (aardbeving)schade. Het gevolg is extra kosten. Hierbij wordt genoemd dat we middelen verwachten van het scholenprogramma aardbevingsbestendigheid gebouwen; het gaat er alleen om dat maatregelen misschien lang uitblijven en/of dat we van de gelegenheid gebruik willen maken om ook andere verbeteringen in de schoolgebouwen aan te brengen. Dit risico wordt ingeschat op € 800.000. De beheersmaatregelen zijn beperkt.
- Derden hacken onze informatiesystemen en/of laptops van medewerkers en de systemen zijn onvoldoende beveiligd zodat eventueel informatielekken ontstaan. De redenen hiervoor kunnen zijn het onvoldoende bewustzijn van medewerkers en onzorgvuldig omgaan met gegevens. Het gevolg hiervan kan zijn dat het schoolbestuur aansprakelijk wordt gesteld voor schade, het openbaar worden van vertrouwelijk informatie en imagoschade. Het risico is ingeschat op € 920.000 (de maximale boete die ons bestuur vanuit de AVG kan krijgen). Het zoveel mogelijk afschermen van vertrouwelijk informatie, software aanschaffen, het bewustzijn van medewerkers vergroten en het aanstellen van functionarissen gegevensbescherming zijn de beheersmaatregelen.
- In het begin van 2020 heeft de pandemie Covid 19 de kop opgestoken. Dit heeft een forse impact gehad op de leerlingen, het personeel en het onderwijsproces. Op dit moment lijkt de pandemie redelijk onder controle. Wij verwachten wel dat voor de verbetering van het binnenklimaat nog aanvullende kosten moeten worden gemaakt. Wij schatten deze kosten in op € 910.000. Mocht dit realiteit worden dan zijn wij genoodzaakt maatregelen te treffen waarvan de gevolgen niet uit de reguliere exploitatie/begroting zijn te dekken en dus ten laste van het eigen vermogen zullen komen.
- Op dit moment is een landelijke discussie gaande over de financiële verantwoording van het (groot) onderhoud. Aansluiting bij Europese richtlijnen op dit gebied is één van de opties. Landelijke berichten geven aan dat dit een forse impact op de financiële situatie kan krijgen. Een ingeschat bedrag is € 2.000.000 gebaseerd op landelijke geluiden en een eerste inventarisatie van de sector PO. Voor de sector VO is het bedrag berekend op ruim € 1.600.000. Op het moment dat de regelgeving definitief wordt zal een uitwerking van de regels volgen en wellicht aanpassing op de huidige inventarisatie en opzet van de meerjarenonderhoudsvoorziening. Als de impact zo groot is als ingeschat dan kunnen de financiële gevolgen niet de uit reguliere begroting kunnen komen en dus ten laste van het eigen vermogen worden gebracht.

De totale ingeschatte risico's van PO en VO betreffen een bedrag van € 8.800.000. Het eigen vermogen (zonder bestemmingsreserves en private reserves) van L&E bedraagt ultimo 2020 een bedrag van € 9.400.000. Dit bedrag is voldoende om de ingeschatte risico's van beide sectoren te dragen, waardoor de continuïteit van onze organisatie niet in het geding komt. Als nuancering geldt ook dat het niet erg waarschijnlijk is dat alle risico's zich in één keer voordoen.

In maart 2020 is een advies over een indicator en signaleringswaarde voor het detecteren van eventueel bovenmatig publiek eigen vermogen gegeven. Dit advies is geschreven naar aanleiding van vragen over de rapportage "Financiële staat van het onderwijs 2017". In het advies is een rekenmethode ontwikkeld voor de bepaling van bovengenoemde indicator en signaleringswaarde. Dit advies is medio juni 2020 aan de tweede kamer aangeboden en de aanbevelingen zijn overgenomen.

De rekenmethode bestaat uit 3 onderdelen:

- De helft van de aanschafwaarde van de gebouwen maal 1,27 (= de gebouwkostenindex van de afgelopen 15 jaar);
- Boekwaarde resterende materiële vaste activa;
- Omvangafhankelijke rekenfactor: 0,05 * totale baten.

De uitwerking voor L&E, op basis van de jaarrekening 2020, is als volgt:

	Bedrag
Gebouwen	1.120.000
Materiële vaste activa	2.887.000
Baten	1.234.000
Normatief eigen vermogen (signaleringswaarde)	5.241.000
Publiek Eigen vermogen dec 2020	9.429.439
Verschil	<u>4.188.439</u>

Het publieke eigen vermogen ultimo 2020 is € 9.429.439 en is dus hoger dan de signaleringswaarde.

De ratio eigen vermogen (publiek eigen vermogen/normatief eigen vermogen) is 1,8. De norm is 1. De conclusie is dat ons eigen vermogen hoger dan de norm is. Daar tegenover staat dat de risico's zijn, ingeschat op € 8,8 miljoen. Dus ons eigen vermogen is hoger dan de norm, maar dat is ook nodig gezien de ingeschatte risico's.

Als het eigen vermogen groter is dan de signaleringswaarde, kan het bovenmatig zijn. Is dit het geval dan kan dit een startpunt zijn voor de inspectie om het gesprek aan te gaan met het betreffende bestuur. Een bestuur kan immers goede redenen hebben om tijdelijk meer eigen vermogen aan te houden. De inspectie gaat de signaleringswaarde gebruiken in het toezicht op de doelmatigheid. Als een bestuur een goede onderbouwing heeft voor de hogere reserve, kijkt de inspectie of en hoe het geld uiteindelijk wordt besteed. De inspectie zal de komende jaren in ieder geval 5% van de besturen monitoren die met hun eigen vermogen boven de signaleringswaarde zitten.

Als conclusie is te trekken dat het eigen vermogen van voldoende omvang is om de ingeschatte risico's te dekken. De continuïteit van de organisatie is daardoor gewaarborgd. Ook de kengetallen onderbouwen deze conclusie. Ook blijft er nog ruimte over om investeringen ten laste van het eigen vermogen te doen.

5.3. Overige onderwerpen continuïteit

In het kader van de continuïteit worden nog de volgende onderwerpen onder uw aandacht gebracht.

Huisvestingsbeleid

Het huisvestingsbeleid is vooral gericht op efficiënter onderhoud en het terugdringen van de onderhouds- en energiekosten. Deels realiseren wij dit door te participeren in de ontwikkeling van nieuwbouw (brede scholen) en het realiseren van fusie/ samenwerkingsscholen. Deels door insourcing en daarmee huisvesting in eigen beheer (met softwarematige ondersteuning) te nemen. Op dit moment beraden wij ons op de meest ideale vorm van huisvestingsbeheer, vandaar dat wij tijdelijke externe inhuur hebben zodat wij ons nu niet vast leggen door insourcing. In 2022 wordt een aantal nieuwbouwprojecten afgerond. Naar verwachting heeft dat een positief effect op de schoonmaakkosten voor de jaren nadien. Tevens wordt verwacht dat de stijgende huisvestingslasten kunnen worden gecompenseerd door efficiëntere bedrijfsvoering.

Kwaliteitszorg

De afgelopen jaren hebben we hard gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs en het beleidsvoerend vermogen van de scholen. Bovendien is de beginsituatie van beide beleidsspeerpunten, zoals de professionele cultuur in beeld gebracht. De koers is duidelijk, de focus is scherp. Dit zal het vliegwiel zijn en blijven voor verdere schoolontwikkeling en een belangrijke actor in het bestendigen van kwaliteit. De organisatie kenmerkt zich door te willen leren en verbeteren, heeft ook inzicht in de te verbeteren punten en verlangt naar de ruimte om meer eigen verantwoordelijkheid te dragen.

We zien veel deskundigheid, inzet en betrokkenheid bij de medewerkers van Lauwers en Eems; al met al een uitstekend uitgangspunt voor de verdere ontwikkeling van ons onderwijs.

6. Bestuursbesluit

De directeur-bestuurder heeft in de vergadering van 30 november 2021 het voornemen uitgesproken om het jaarplan en de begroting 2022 voor het Primair Onderwijs vast te stellen.

De toezichthoudende bestuursleden van Schoolbestuur L&E hebben het jaarplan en de begroting 2022 Primair Onderwijs goedgekeurd in de vergadering van 30 november 2021.

Namens de toezichthoudende bestuursleden,

Mevr. M.D.F.H. van Herwijnen
Voorzitter

Mevr. M.J. Westerbeek
lid auditcommissie

De directeur-bestuurder heeft het jaarplan en de begroting 2022 voor het Primair Onderwijs vastgesteld in de vergadering van 30 november 2021.

Namens Schoolbestuur L&E,

Dhr. drs. A. Fickweiler
Directeur-bestuurder